

SPIS TREŚCI

Wstęp	11
-------------	----

Rozdział I

KONTEKST POWSTANIA CHRYSOLOGII JON SOBRINO I JEJ CHARAKTERYSTYKA

1. Nauczanie Kościoła	23
1.1. Sobór Watykański II a teologia wyzwolenia	24
1.2. Medellin a teologia wyzwolenia	26
1.3. Puebla a teologia wyzwolenia	32
2. Tradycyjny obraz Chrystusa	41
2.1. Chrystus „abstrakcyjny”	42
2.2. Chrystus „Pojednawca”	43
2.3. Chrystus „absolutny Absolut”	44
3. Wpływ współczesnych teologów na chrystologię Jon Sobrino	47
3.1. Chrystologia Karla Rahnera	48
3.2. Chrystologia Wolfharta Pannenberga	53
3.3. Chrystologia Jürgena Moltmanna	58
3.4. Chrystologia Leonarda Boffa	63
4. Charakterystyka chrystologii Jon Sobrino	71
4.1. Chrystologia eklezjalna	71
4.2. Chrystologia historyczna	73
4.3. Chrystologia trynitarna	75
4.4. Chrystologia aktualna i konieczna	76
4.5. Chrystologia jako dobra nowina	78

Rozdział II

METODA TEOLOGICZNA JON SOBRINO I JEJ ROZUMIENIE TEOLOGII

1. Metoda teologiczna	85
1.1. Hermeneutyka wyzwoleniczej praxis	87
1.1.1. Relacja między teorią i praxis	93

1.1.2. Epistemologiczne pęknięcie wewnątrz poznania teologicznego	96
1.2.2.1. Poznanie analogiczne i dialektyczne	97
1.1.2.2. Cierpienie jako źródło poznania	98
1.1.2.3. Teologia naturalna i teodycea	99
1.1.2.4. „Śmierć Boga” i „śmierć uciskanego”	100
1.2.2.5. Określenie aporii metafizycznej i jej rozwiązanie	102
1.2. Hermeneutyka podejrzania	104
1.3. Hermeneutyka „Ducha Życia”	110
2. Wyznaczniki hermeneutyczne dla chrystologii	121
3. „Soteriologia historyczna”	127
4. Teologia jako „intellectus amoris”	137

Rozdział III

PUNKT WYJŚCIA CHRYSOLOGII JON SOBRINO

1. Ubodzy jako zasada hermeneutyczna chrystologii	149
2. Jezus historyczny jako zasada hermeneutyczna chrystologii	159
2.1. Obiektywny punkt wyjścia chrystologii	159
2.2. Subiektywny punkt wyjścia chrystologii	168

Rozdział IV

PRAWDA O JEZUSIE

W ŚWIETLE RELACJI DO KRÓLESTWA BOŻEGO

1. Jezus i królestwo Boże	179
1.1. Królestwo Boże w Starym Testamencie	180
1.2. Rozumienie królestwa Bożego przez Jezusa	185
1.2.1. Rozumienie pojęciowe	188
1.2.2. Rozumienie przez adresatów	192
1.2.3. Rozumienie praktyczne	198
2. Działalność Jezusa na rzecz królestwa	199
2.1. Cuda – znaki odsłaniające wyzwolenczą obecność królestwa	199
2.2. Cuda – znaki wzbudzające wiarę w Boga	203
2.3. Wyrzucanie złych duchów – znak zwycięstwa nad antykrólestwem	204
2.4. Przyjmowanie grzeszników – znak wyzwolenia i nadejścia królestwa	206
2.5. Posiłki z grzesznikami – antycypacja uczy eschatologicznej	208
2.6. Przypowieści o królestwie Bożym – praxis słowa	209
2.7. Praxis prorocka Jezusa	212
3. Jezus i wymagania królestwa Bożego	221
3.1. Nawrócenie	221
3.2. Naśladowanie	222

4. Samoświadomość Jezusa w świetle relacji do królestwa Bożego	227
4.1. Człowieczeństwo Jezusa	227
4.2. Bóstwo Jezusa	228

Rozdział V

PRAWDA O JEZUSIE W ŚWIETLE RELACJI DO BOGA OJCA

1. Rozumienie Boga przez Jezusa	237
1.1. Bóg jako rywal bożków	242
1.2. Bóg jako Bóg życia	245
2. Postawa Jezusa wobec Boga jako Ojca	251
2.1. Modlitwa Jezusa	251
2.2. Bezwarunkowe zaufanie Jezusa do Ojca	258
2.3. Wiara Jezusa	262
2.3.1. Kuszenie	267
2.3.2. Niewiedza	268
3. Samoświadomość Jezusa w świetle relacji do Boga Ojca	275

Rozdział VI

BÓG WOBEC KRZYŻA JEZUSA

1. Śmierć Jezusa	283
1.1. Przyczyny skazania Jezusa	283
1.2. Proces Jezusa	286
1.3. Interpretacja własnej śmierci proponowana przez Jezusa	290
1.4. Milczenie Boga	293
2. Krzyż objawieniem Boga	301
2.1. Uczestnictwo Boga w cierpieniu Syna	301
2.2. Bóg solidarny	304
2.3. Transcendencja Boga	309
2.4. Trójca Święta i krzyż	313

Rozdział VII

ZBAWCZY CHARAKTER ŚMIERCI JEZUSA
SOTERIOLOGIA NOWEGO TESTAMENTU

1. Interpretacja krzyża w Nowym Testamencie: od skandalu do znaku zbawienia ..	321
1.1. Krzyż i plan Boży	321
1.2. Modele soteriologiczne	323
2. Wartość zbawcza krzyża i życie Jezusa	329
3. Krzyż – znak Bożej miłości	333

Rozdział VIII

ZMARTWYCHWSTANIE JEZUSA PEŁNIĄ OBJAWIENIA

1. Hermeneutyczny punkt widzenia	341
1.1. Radykalna nadzieja jako horyzont do zrozumienia zmartwychwstania Jezusa	343
1.1.1. Nadzieja na zmartwychwstanie w Starym Testamencie	343
1.1.2. Zmartwychwstanie Jezusa realizacją i radykalizacją nadziei starotestamentowej	346
1.1.3. „Nadzieja ukrzyżowana”	349
1.2. Praxis przekształcająca	353
1.2.1. Świadcstwo i misja	353
1.2.2. Zmartwychwstania Jezusa i praxis chrześcijańska	355
1.3. Historia jako obietnica	358
1.3.1. Krytyka pozytywizmu historycznego, koncepcji R. Bultmanna i W. Pannenburga	359
1.3.2. Historia jako obietnica i tajemnica	363
1.4. Świętowanie – znak obecności Jezusa Zmartwychwstałego w historii	370
2. Zmartwychwstanie Jezusa jako wydarzenie historyczne	375
2.1. Zmartwychwstanie Jezusa i doświadczenie paschalne uczniów	375
2.2. Konstytutywne elementy doświadczenia paschalnego	378
2.3. Możliwość akceptacji i odtworzenia doświadczenia paschalnego dzisiaj	384
3. Zmartwychwstanie Jezusa jako wydarzenie o charakterze teologiczno-chrystologicznym	391
3.1. Zmartwychwstanie Jezusa jako objawienie Boga	391
3.2. Prawda o Jezusie objawiona w zmartwychwstaniu	397
3.3. Zbawcze znaczenie zmartwychwstania Jezusa	401
3.4. Rozwój wiary popaschalnej	404
3.4.1. Praktyka życia – ortopraxis	405
3.4.2. Refleksja teoretyczna – ortodoksja	406

Rozdział IX

TYTUŁY CHRYSOLOGICZNE – WYJAŚNIENIE TAJEMNICY I DZIEŁA JEZUSA

1. Arcykapłan	421
2. Mesjasz – Wyzwoliciel	429
3. Pan	439
4. Syn Boży, Syn Człowieczy i Sługa Jahwe	447
4.1. Syn Boży	448
4.2. Syn Człowieczy	450
4.3. Syn Umiłowany i Sługa	452
4.4. Syn	456

5. Logos	461
6. Jezus jako „Eu-aggelion”	471

Rozdział X

SOBORY CHRYSOLOGICZNE –
KSZTAŁTOWANIE SIĘ WIARY KOŚCIOŁA W JEZUSA CHRYSUSA

1. Dogmat chrystologiczny	481
1.1. Rozumienie pojęcia „dogmat” – jego znaczenie i interpretacja	481
1.2. Interpretacja tekstów soborowych z perspektywy ofiar	486
1.3. Chrystologia nowotestamentowa i chrystologia soborowa	488
1.4. Ukierunkowanie soteriologiczne chrystologii nowotestamentowej i soborowej	491
2. Jezus Chrystus – odwieczny Syn Boży i prawdziwy Bóg	499
2.1. Kontekst zwołania Soboru Nicejskiego – kontrowersja ariańska	500
2.2. Analiza Symbolu Nicejskiego	503
2.3. Ocena Symbolu Nicejskiego	505
2.4. Wyjaśnienie boskości Chrystusa w oparciu o Jezusa z Nazaretu	509
2.5. Odczytanie Symbolu Nicejskiego z perspektywy ofiar	513
3. Jezus Chrystus – prawdziwy człowiek	521
3.1. Człowieczeństwo Jezusa Chrystusa	521
3.1.1. Dusza ludzka Chrystusa	525
3.1.2. Wola ludzka Chrystusa	528
3.2. Ocena soborów poświęconych człowieczeństwu Chrystusa	529
3.3. Historia Jezusa jako pomoc w odzyskaniu prawdziwego człowieczeństwa Chrystusa	532
3.3.1. Jezus-Człowiek	533
3.3.2. Jezus-Zbawiciel	534
3.3.3. Jezus-Syn	535
3.3.4. Jezus-Pan	536
4. Jezus Chrystus – jedna osoba w dwóch naturach	541
4.1. Kontekst historyczny zwołania Soboru Chalcedońskiego	541
4.2. Analiza definicji chalcedońskiej	545
4.3. Ocena definicji chalcedońskiej	548
4.3.1. „Brak ukonkretnienia”	549
4.3.2. „Brak odniesienia do historii”	551
4.3.3. Brak relacji do Boga Ojca i królestwa Bożego	554
4.4. Reinterpretacja definicji chalcedońskiej	558
5. Chalcedon – klucz do chrześcijańskiego rozumienia świata	565
5.1. Definicja chalcedońska jako formuła holistyczna	565
5.2. Definicja chalcedońska jako formuła doksologiczna	570
Zakończenie	577

Wykaz skrótów	599
Bibliografia	601
1. Źródła	601
1.1. Dokumenty Kościoła	601
1.2. Publikacje Jon Sobrino	603
1.2.1. Książki	603
1.2.2. Książki napisane przy współpracy z innymi autorami	604
1.2.3. Artykuły	605
2. Literatura Przedmiotu	611
3. Literatura Uzupełniająca	616